Jurymotiveringar Carl von Linné-plaketten

Jurymotiveringarna i det här dokumentet är från 2016 och framåt. För äldre motiveringar, kontakta kansliet: info@svbib.se.

- Pristagare 2025: Erica Hebbe och Louise Winblad för boken "Mens: Allt du vill veta (och ännu mer)".

Juryns motivering:

"Med trygg vuxenröst och stor respekt för barn förmedlas medicinska kunskaper, goda råd och mycket pepp som mensare och alla andra kommer att ha stor nytta av".

- Pristagare 2024: **Elin Hägg** för boken "Sex: en historisk resa".

Juryns motivering:

"Elin Hägg belönas med Carl von Linné-plaketten för sin bok *Sex: en historisk resa*. I boken ger hon oss läsare en lättläst, informativ och ögonöppnande beskrivning av den västerländska sexualitetens historia. Den innehåller mängder av kunskaper vi inte visste att vi saknade, men ställer också frågor som ingen idag vet svaret på. Den raserar förgivettaganden och får oss att tänka till om normer och värderingar. Illustrationer och layout är upplysande, humoristiskt och snyggt gjorda och tillsammans med texten blir det en riktigt smart och genomtänkt faktabok för ungdomar och andra."

- Pristagare 2023: **Lina Blixt** och **Bengt-Erik Engholm** för boken "Korpen – Fakta och myter".

Juryns motivering:

"Bengt-Erik Engholm och Lina Blixt belönas med Carl von Linné-plaketten för *Korpen – Fakta och myter*. De många nyanserna av korpen presenteras i ett utomordentligt samspel med vackra illustrationer i gråskala. Boken bjuder på såväl myter som fakta om korpens nutid och historia. Texten är flytande och bitvis humoristisk. Överskådliga rubriker och korta stycken gör det nischade ämnet lättillgängligt. Genom att inte göra sig allmän tilltalar boken en målgrupp som dras till det gotiska och mystiska – en målgrupp som sällan prioriteras vid faktaböcker. De suggestiva bilderna passar oerhört väl till det gotiska temat. Korpen med dess häftiga och djärva illustrationer är en faktabok som tar upp många aspekter av en enda, om än mångfacetterad, fågel."

- Pristagare 2022: **Elaf Ali** för boken "Vem har sagt något om kärlek?".

Juryns motivering:

“Elaf Ali belönas med Carl von Linné-plaketten för *Vem har sagt något om kärlek?*, en hjärtskärande och viktig berättelse om det helvete i vardagen som det innebär att leva i en hederskultur. Detta genomsyrar varje beståndsdel av Elaf Alis liv, från tioårsåldern till vuxenlivet och slutar egentligen aldrig. Med en journalistisk och objektiv distans balanserar hon det självbiografiska genom fakta och intervjuer. Hon ger läsaren en vid och mångbottnad bild av kulturkrockar, integration, ansvarsfrågor och hedersförtryck, men också kärlek. Det här är en omskakande och angelägen berättelse som alla bör läsa för att kunna förstå hur komplex hederskulturen är.”

- Pristagare 2021: **Rasmus Åkerblom** och **Erik Svetoft** för boken “Underverkligheten”.

“Rasmus Åkerblom bjuder redan i titeln in oss i en förunderlig värld där naturvetenskapen görs synlig i vår vardag. Det börjar med en tvål, som leder läsaren mot den oändliga rymden. Med humor och ett personligt tilltal låter Åkerblom oss även upptäcka våra egna inre universum. Texten samspelar väl med Erik Svetofts illustrationer och tillsammans lockar den läsaren in i vetenskapen. Boken famnar det stora och oförklarliga, och låter det förenas med det lilla och enkla på ett poetiskt vis. Dess omfattande innehåll till trots är boken i ett hanterbart format som lämpar sig väl till att såväl läsa själv eller att få lyssna till. Författaren och illustratören tilldelas utmärkelsen för sitt verk som väcker läsarens nyfikenhet för naturvetenskap.”

- Pristagare 2020: **Maja Säfström** för boken ”Fantastiska fakta om djurungar”.

Juryns motivering:

"Fantastiska fakta om djurungar är en kärleksfull faktabok i tiden som lockar med humor och ömhet. Författaren och illustratören Maja Säfström tilldelas utmärkelsen för sitt verk som bjuder in till gemenskap. Barn och vuxna kan mötas i fascinationen och på varje uppslag lära sig något nytt.

Dess modernitet yttrar sig inte minst i formatet, då Säfström vågar vara kortfattad. Långa textstycken undviks och kortheten blir ett lockbete för att söka vidare kunskap. Sakprosan är personlig och humoristisk och presenteras i en vacker enkelhet. Innehållet är i svartvitt, men är långtifrån färglöst. Med djärv konstnärlig frihet återger Säfström detaljer och helheter från djurvärlden. Hantverket går igenom även i skriften, som är konstnärlig och tydlig med dess versaler. Varje uppslag i denna förtjusande facklitteratur andas glädje."

- Pristagare 2019: **Josefin Johansson** och **Jonna Björnstjerna** för boken “Drottningsylt”.

Juryns motivering:

"Drottningsylt är en modern och angelägen historieskrivning som fyller ett tomrum. Med rapp och kaxig ton lotsar Josefin Johansson oss genom Sveriges drottningar, från vikingatiden till idag. Hon har varit mån om att göra drottningarna till mänskliga personer av kött och blod. Läsaren ges en vink om hur patriarkal vår historieskrivning är genom att bristen på tidiga källor tas upp och på ett provocerande sätt ger Johansson Sveriges samtliga drottningar epitetet "regent". Jonna Björnstjernas illustrationer matchar den humoristiska och lättillgängliga ton som genomsyrar denna faktabok. Flera av drottningarna har försetts med olika attribut som kännetecknar deras historia, såsom ett upprört pergament eller en tändsticka i en makaber berättelse. Bokens form är genomtänkt; text och illustration är djärv och uppstudsig och förpackningen lika anslående som drottninglikt vacker."

- Pristagare 2018: **Eva Susso** och **Anna Höglund** för boken "Alla frågar sig varför".

Juryns motivering:

"Alla frågar sig varför är en genreöverskridande bok om filosofi och livets stora frågor. Med stor lyhördhet, respekt och känsla tar boken unga människors funderingar på allvar. Anna Höglunds suggestiva bilder skapar en ödesmättad stämning åt de filosofiska frågor som Eva Susso väcker med sin text. Bilderna sticker ut och vågar vara dystra och allvarliga på ett vis som sällan ses i barnlitteraturen, vilket ger texten tyngd. Komposition och samspel mellan ord och bild ger ett imponerande helhetsintryck. Alla frågar sig varför är en unik samtalsbok som väcker nyfikenhet och ger kunskap om ett intressant urval tänkare och filosofer. Boken öppnar för filosofiska samtal på ett nytt sätt och växer för varje läsning."

- Pristagare 2017: **Moa-Lina Olbers Croall** för boken "I mitt namn: en bok om att vara trans".

Juryns motivering:

"Genom intervjuer, tips och fakta får läsaren både gripande och nyanserade skildringar av transpersoners verklighet. Moa-Lina låter många olika transpersonligheter få komma till tals. Hen lotsar läsaren genom könsidentitetsfunderingar, reflekterar kring bemötande, förklarar begrepp och ger oss läsare svar på frågor som inte alltid vågas ställas offentligt. Boken är en angelägen, livsviktig, mångfacetterad och informativ bok om att vara trans idag. Den berör, stärker och bör läsas av många unga, personal inom vård och skola, anhöriga och samhället i stort. En bok som gör skillnad och öppnar mot en värld som är okänd för många."

- Pristagare 2016: **Mats Vänehem** för boken "Vikingar".

Juryns motivering:

“Det finns en stark dragningskraft i Mats Vänehems bok Vikingar. På ett suggestivt och intresseväckande sätt ger han oss forskarens och konstnärens bild av en av svensk historias mest omskrivna perioder – vikingatiden. Han utgår från en arkeologisk utgrävning och skapar en förståelse för hur vi hämtar kunskap om äldre tider. Det rika bildmaterialet både lär ut och tilltalar läsaren estetiskt. Kvinnor och barn lyfts fram i både vardag och äventyr, vilket nyanserar bilden av en tid som ofta har förknippats med manligt mod och styrka. Som läsare förstår man den komplexitet som det innebär att tolka sin historia. Mats Vänehem har skrivit en bok som talar till alla åldrar där läsaren blir medskapare och upptäckare.”